

Закон і обов'язок

№ 17 / 3511

ВІВТОРОК, 28 ВЕРЕСНЯ 2021 РОКУ

zio@kvs.gov.ua

■ 3 ПЕРШИХ ВУСТ

Денис МАЛЮСЬКА:

«Очікуємо, що продаж СІЗО піде швидше і якісніше»

МІН'ЮСТ ПЛАНУЄ ЗАКОНСЕРВУВАТИ ЛУК'ЯНІВСЬКЕ СІЗО, А ДЛЯ В'ЯЗНІВ ПОБУДУВАТИ НОВУ УСТАНОВУ В КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ. БУДІВЕЛЬНІ РОБИТИ ПЛАНУЄТЬСЯ РОЗПОЧАТИ ПІСЛЯ РОЗРОБКИ ПРОЄКТНО-КОШТОРИСНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ, ЯКА ПОВИННА БУТИ ЗАВЕРШЕНА ДО КІНЦЯ ПОТОЧНОГО РОКУ. ПРО ЦЕ ПОВІДОМИВ МІНІСТР ЮСТИЦІЇ ДЕНИС МАЛЮСЬКА В ІНТЕРВ'Ю «РБК-УКРАЇНА».

«**П**роєктно-кошторисна документація розробляється і по Київській області, і по Львову. Ми плануємо її закінчити в цьому році і перейти власне до будівельних робіт. Будівництво стартуватиме з 1 млрд гривень. Це будуть кошти від продажу тюремних установ», – зазначив очільник Мін'юсту.

За словами Дениса Малюски, крім Львівського СІЗО, який вже було реалізовано на торгах, планується отримати кошти і від продажу СІЗО в Одесі та Коцюбинському. В тому, що ці об'єкти досі не знайшли покупця, виною, на думку Міністра, бюрократія, а не вартість активів.

«Ціна, за яку ми виставили на продаж тюрми в Одесі і Коцюбинському, потенційних інвесторів повністю влаштовує. Їх лякає те, що буде після купівлі. А тоді почнеться оформлення земельної ділянки на себе і отримання містобудівних умов і обмежень. Так вже склалося в Україні історично, що такі дії коштують дуже дорого... Якщо історія з видачею містобудівних умов і обмежень відбувається чесно, а ми досягли такої угоди з місцевою владою у Львові, то об'єкт іде на ура. Тобто ключ до успішного продажу наших установ – це якраз домовленість з місцевою владою. Можливий варіант навіть отримання заздалегідь містобудівних умов і обмежень. Ми якраз і плануємо спільно обговорити і досягти розуміння по цьому питанню з мерами всіх міст, де ми продаємо свої об'єкти. Маючи вже певний досвід, я думаю, що продаж зараз піде швидше і якісніше», – заявив Міністр.

Говорячи про СІЗО, очільник відомства торкнувся також питання законності платних камер, зазначивши, що провадження у цій справі було закрито ОАСК. Він нагадав, що це – пілотний проект, тривалість якого два роки, і вона закінчується вже взимку.

«Далі потрібно буде або запускати новий пілот, або приймати зміни в закон. Відповідний законопроект зареєстрований в ВРУ, і ми сподіваємось що до кінця зими він буде прийнятий», – додав Денис Малюська.

[https:// minjust.gov.ua](https://minjust.gov.ua)

■ ОНЛАЙН-ПРОЄКТ

Тестування з української мови

Усі українці відтепер можуть пройти безкоштовне тестування для визначення рівня володіння українською мовою із подальшим навчанням. Відповідний Національний онлайн-проект з тестування та вивчення української мови запустила Асоціація інноваційної та цифрової освіти спільно з Міністерством культури та інформаційної політики України за підтримки Український культурний фонд.

Проект доступний за посиланням: www.moyamova.in.ua.

На платформі розміщено унікальний адаптивний тест з української мови (згідно з українськими та міжнародними стандартами), а також понад 30 онлайн-ресурсів для безкоштовного вивчення української мови, зокрема безкоштовний мультимедійний онлайн-курс «Сучасна українська мова», розміщений на сайті Освітнього хабу міста Києва, який у доступній формі пояснює норми нового правопису, що набрав чинності у 2021 році.

[https:// minjust.gov.ua](https://minjust.gov.ua)

■ НА ВАРТІ

Незаконну діяльність – викрито

У Сумському слідчому ізоляторі після повернення з прогулянки під час проведення особистого обшуку ув'язненого М. в шакарпетці було виявлено пакет з пігулками білого кольору, зовні схожими на наркотичні. А під час догляду передачі в **Роменській виправній колонії №56**, яка надійшла засудженому А., від громадянина Б., в продуктах харчування було виявлено згорток з кристалічною речовиною, зовні схожою на наркотичну. За фактами вилучення проводиться перевірка.

Невдала спроба

Співробітники оперативного відділу **Синельниківської виправної колонії №94** перекрили черговий канал потрапляння до засуджених заборонених речовин. Під час особистого догляду молодшого інспектора відділу нагляду і безпеки громадянина П., у внутрішній кишені форменого бушлату в пачці з-під цигарок «PALERMO» було виявлено два згортки білого кольору обгорнуті скотчем з невідомим вмістом, за оперативною інформацією з наркотичними речовинами. Триває слідство.

Спрацювали оперативно

Цими днями у ході реалізації оперативної інформації працівники оперативного відділу **Криворізької виправної колонії № 80** провели огляд кур'єрської посылки від громадянки К., в середині тубику з кремом для гоління «ARKO» виявлено два маленьких прозорих зіп-пакети з порошкоподібною речовиною білого кольору, за зовнішніми ознаками схожою на наркотичну «метадон», загальною вагою приблизно два грами.

Хитрощі осіб – не пройшли

У результаті відпрацювання оперативної інформації працівниками **Рівненського слідчого ізолятора** спільно з працівниками управління патрульної поліції з охорони громадського порядку ТОР м. Рівне, поблизу зовнішньої забороненої зони дільниці № 6 установи було затримано громадянина, який намагався здійснити передачу в установу пакунку (шляхом перетягування мотузки), в якому містились дві пластикові ємності з вмістом прозорої рідини та характерним запахом спирту.

Там же поблизу забороненої зони №6 установи громадянин Г. намагався здійснити передачу пакунку в якому містились дві пластикові ємності об'ємом два літра з вмістом прозорої рідини та характерним запахом спирту, чотири пакети хлібопекарських дріжджів, один мобільний телефон марки «NOKIA» із зарядним пристроєм.

Також поблизу забороненої зони №4 установи громадянин Б. намагався здійснити перекид пакунку, в якому містився блистер з п'ятьма таблетками «Бупренорфін Гідрохлорид» та пакунок з речовиною зеленого кольору рослинного походження.

«Кидунів» затримано

Завдяки злагодженим діям співробітників **Городищенської виправної колонії №96** попереджено спробу доставки на територію установи заборонених предметів невідомою особою. На територію установи було здійснено перекид двох пакунків з мобільним телефоном, сухими хлібопекарськими дріжджами, Wi-Fi розтер, блистери з таблетками та зелена подріблена речовина зовні схожа на наркотичну.

Ми ще раз нагадуємо, що за передачу до місць позбавлення волі заборонених предметів (спиртних напоїв, мобільних телефонів) настає адміністративна відповідальність (ст. 188 КУпАП, яка передбачає штраф від 15 до 25 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією заборонених предметів), за наркотики – кримінальна (ст.307 ККУ, що передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від 4 до 8 років).

Підготувала Уляна ГОРУК

■ З МОЛОТКА

«Купуйте краще в'язниці!»

«Кажуть, що ціни на класичне житло останнім часом невпинно зростають. Купувати активи на зростанні ціни – тактика така собі. Тож, якщо маєте гроші – КУПУЙТЕ КРАЩЕ В'ЯЗНИЦІ!», – повідомив Міністр юстиції України Денис Малюська у своєму Фейсбуці.

«Ми якраз ще три в'язниці передали в Фонд державного майна України для продажу на аукціоні.

Нові аукціони очікуємо вже восени, тому варто передивитися об'єкти та відкласти гроші вже зараз.

Отож, що ми пропонуємо:

КОВЕЛЬСЬКА КОЛОНІЯ (Ковель, вул.Шевченка, 20)Стартова ціна **41 624 692 грн.**Земельна ділянка **4,86 га.**

Стан – «заїжджай і живи»

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА УСТАНОВА ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ №12 (Долинський район, с.Тростянець)Стартова ціна **7 858 392 грн.**

Земельна ділянка – більше 67 га.

МИКОЛАЇВСЬКА ВИПРАВНА КОЛОНІЯ №50 (Львівська область, Миколаївський район, с.Держів)Стартова ціна – **17 116 000 грн.**Площа – **15,5 га.**Ну і два наших VIP-лоти – **ОДЕСА** та **КОЦЮБИНСЬКЕ** – все ще пропонуються до продажу».

■ ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ

Наші на «Rapid Trident – 2021»

Особовий склад підрозділів воєнізованих формувань «ЦИКЛОН» Державної кримінально-виконавчої служби України бере участь у навчаннях, що проходять у Міжнародному центрі миротворчості та безпеки Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, що на Львівщині.

Українсько-американські військові навчання Rapid Trident-2021 триватимуть до 1 жовтня. Загалом, участь у маневрах беруть 6000 військовослужбовців із 15 країн-партнерів.

Метою навчання є підготовка до спільних дій у складі багатонаціональних сил під час коаліційних операцій.

Довідково: вперше навчання Rapid Trident («Швидкий тризуб») відбулись у 2006 році, які проходять у межах програми «Партнерство заради миру» за участю військових країн НАТО.

Пресслужба ДКВС

■ АКТУАЛЬНО

Психологам установ – Робоча книга

ЗАВЕРШЕНО СЕРІЮ КРУГЛИХ СТОЛІВ НА ТЕМУ: «ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ РОБОЧОЇ КНИГИ ПСИХОЛОГА УСТАНОВ ДКВС УКРАЇНИ У ПРОФЕСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ».

Протягом місяця заступниця начальника Департаменту Наталія Рибалка разом з працівниками Управління ресоціалізації та соціальної реабілітації Департаменту відвідувала міжрегіональні управління ДКВС України з метою обговорення Робочої книги психолога та отримання зворотнього зв'язку від працівників, які користуватимуться нею у своїй щоденній праці.

До кожної з восьми книг серії психологами УВП та СІЗО надано узагальнені і в той же час конкретні та раціональні пропозиції щодо удосконалення формату, змісту книг та розширення їх тематики. Після внесення доповнень та змін психологи установ отримають працюючий інструмент для досягнення цілей ресоціалізації.

Наш кор.

■ ЗМАГАННЯ

«Найкращі кінологи служби»

ШОСТІ ВСЕУКРАЇНСЬКІ ЗМАГАННЯ З БАГАТОБОРСТВА КІНОЛОГІВ ДКВС УКРАЇНИ ВІДБУЛИСЯ ЦИМИ ДНЯМИ НА БАЗІ ВОЗНЕСЕНСЬКОЇ ВИПРАВНОЇ КОЛОНІЇ №72. 18 КРАЩИХ СПІВРОБІТНИКІВ ЗІ СВОЇМИ ЧОТИРИЛАПИМИ КОЛЕГАМИ ПРОТЯГОМ ТРЬОХ ДНІВ ЗМАГАЛИСЯ ЗА ЗВАННЯ НАЙКРАЩИХ КІНОЛОГІВ СЛУЖБИ.

Протягом першого дня змагань учасники виконали комплекс загально-дисциплінуючих вправ, подолання смуги перешкод та навик пошуку та виявлення людини в автомобілях.

Чемпіонат відкрили перший заступник начальника Департаменту з питань виконання кримінальних покарань Петро Тітовець та начальник Управління забезпечення діяльності у південному регіоні Андрій Явтушенко.

Також були запрошені міський голова міста Вознесенька Євген Величко та голова райдержадміністрації Сергій Шурабура.

Під час відкриття змагань презентували відбудований сучасний розплідник для утримання службових собак.

Результати змагань такі, зокрема:

Переможці в індивідуальній першості:

1 місце виборів сержант внутрішньої служби Артур Пузанов, кінолог відділу охорони державної установи «Петрівська виправна колонія (№49)»;

2 місце – сержант внутрішньої служби Валентин Фітільов кінолог відділу охорони державної установи «Одеська виправна колонія (№ 14)»;

3 місце – старший лейтенант внутрішньої служби Віталій Трішин кінолог відділу охорони державної установи «Сумська виправна колонія (№ 116)».

Серед команд міжрегіональних управлінь з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції призові місця вибороли:

1 місце – команда Управління забезпечення діяльності у південному регіоні;

2 місце – команда Управління забезпечення діяльності у центральном регіоні;

3 місце – команда Південно-Східного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції.

Також визначено переможців змагань за окремими видами багатоборства – за комплексом вправ загальної підготовки переможцями стали:

– прапорщик внутрішньої служби Євген Малюта, кінолог відділу охорони державної установи «Торецька виправна колонія (№ 2)»;

– прапорщик внутрішньої служби Віктор Чурков, кінолог відділу охорони державної установи «Білоцерківська виправна колонія (№ 35)».

У подоланні смуги перешкод – старший прапорщик внутрішньої служби Іван Ткачук, кінолог відділу охорони державної установи «Вільнянська виправна колонія (№ 20)».

За комплексом пошукових вправ – сержант внутрішньої служби Артур Пузанов, кінолог відділу охорони державної установи «Петрівська виправна колонія (№ 49)».

За комплексом вправ із захисту – старший прапорщик внутрішньої служби Руслан Жуковський, кінолог відділу охорони державної установи «Білоцерківська виправна колонія (№ 35)».

У переслідуванні людини по її запаховому сліду – старший лейтенант внутрішньої служби Віталій Трішин, кінолог відділу охорони державної установи «Сумська виправна колонія (№ 116)».

У вибиранні запахів предметів (речей) людини – сержант внутрішньої служби Артем Пузанов, кінолог відділу охорони державної установи «Петрівська виправна колонія (№ 49)».

У пошуку та виявленні речей людини на ділянці місцевості – сержант внутрішньої служби Валентин Фітільов, кінолог відділу охорони державної установи «Одеська виправна колонія (№ 14)».

У пошуку та виявленні людини в автомобілі – сержант внутрішньої служби Валентин Фітільов, кінолог відділу охорони державної установи «Одеська виправна колонія (№ 14)»; лейтенант внутрішньої служби Андрій Галицький, кінолог відділу охорони державної установи «Торецька виправна колонія (№ 2)».

Вітаємо переможців VI Всеукраїнських змагань з багатоборства кінологів ДКВС України.

Пресслужба ДКВСУ

■ НОВЕЛИ

Щодо правової допомоги засудженим

Правова допомога засудженим та ув'язненим стала доступнішою, зокрема:

- подовжено час відвідування установи захисниками у кримінальному провадженні, адвокатами, законними представниками, які представляють особу під час розгляду справ – з 8 до 20;

- стало можливе надання невідкладної правової допомоги у вихідні, святкові або неробочі дні;

- забезпечено можливість спілкування у приміщенні без суцільного розмежувального скла;

- надано можливість отримання правової допомоги під час лікування у стаціонарних закладах охорони здоров'я;

- аудіофіксація побачення із захисником забороняється;

- відеофіксація здійснюється у спосіб, що унеможливує фіксацію змісту документів, та змісту розмови ув'язненого і засудженого із захисником.

Детальніше про підвищення якості надання засудженим та ув'язненим правової допомоги у Законі України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання надання правової допомоги засудженим та особам, стосовно яких обрано запобіжний захід у виді тримання під вартою» та наказі Міністерства юстиції України від 09 вересня 2021 року № 3190/5 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України», зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 13 вересня 2021 року за № 3225/5.

Незабаром оновлені Правила внутрішнього розпорядку із зазначеними змінами з'являться у публічному доступі.

■ МОВОЮ ЦИФР

■ УРОЧИСТОСТІ

«Присягаю з високою відповідальністю виконувати свій обов'язок...»

В АКАДЕМІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ ВІДБУЛАСЯ УРОЧИСТА ЦЕРЕМОНІЯ ПОСВЯТИ ПЕРШОКУРСНИКІВ У СТУДЕНТИ. З ЦІННИМИ І ВАЖЛИВИМИ НАСТАНОВАМИ ТА ВІТАЛЬНИМИ СЛОВАМИ ДО ПЕРШОКУРСНИКІВ ЗВЕРНУВСЯ РЕКТОР АКАДЕМІЇ ОЛЕКСІЙ ТОГОЧИНСЬКИЙ.

«Шановні першокурсники, колектив Академії від щирого серця вітає вас із вливанням до нашої дружньої родини! Бажаємо вам успішного навчання, всебічного розвитку, а також творчої реалізації! Висловлюємо надію, що в наших стінах ви зможете відшукати своє покликання та стати справжніми професіоналами обраної справи», – зазначив під час свого виступу ректор.

Курсанти 1-го навчального курсу також склали Присягу на вірність Українському народові. Олексій Тогочинський разом із почесними гостями, начальниками факультетів привели до Присяги курсантів юридичного факультету та факультету пробації.

Привітати студентів-першокурсників завітали почесні гості: голова Чернігівської міської ради Владислав Атрошенко, перший заступник голови обласної ради Ніна Лемеш, голова Чернігівського обласного осередку Національного Олімпійського Комітету, член наглядової ради Академії ДПТС Валерій Куліч, які долучилися і до вручення студентських квітков.

Нагадаємо, що цього року до факультету заочного і контрактного навчання зараховано 179 здобувачів вищої освіти, з них сьогодні 103 студентські квитки було вручено студентам денної форми навчання, освітнього рівня бакалавр за спеціальностями «Право», «Психологія», «Правоохоронна діяльність».

Далі гості відвідали іншу локацію, де були вишикувані курсанти 1-го навчального курсу для складання Присяги на вірність Українському народові.

Ректор Академії Державної пенітенціарної служби Олексій Тогочинський разом із почесними гостями, начальниками факультетів привели до Присяги курсантів юридичного факультету та факультету пробації.

«Вступаючи на службу до Державної кримінально-виконавчої служби України, клянусь завжди залишатися відданим Українському народові, неухильно додержуватися Конституції та законів України, бути чесним, гуманним, сумлінним і дисциплінованим, зберігати державну та іншу таємницю, що охороняється законом. Присягаю з високою відповідальністю виконувати свій обов'язок, вимоги статутів і наказів, постійно вдосконалювати професійну майстерність та підвищувати рівень культури, не допускати порушення прав і свобод людини та громадянина, всіяко сприяти зміцненню правопорядку...», – проголосували слова Присяги юнаки та дівчата.

А напередодні свята в Академії Державної пенітенціарної служби відбулась зустріч курсантів першого курсу з Державним секретарем Міністерства юстиції Оленою Богачовою.

Олена Богачова розповіла курсантам про особливості співпраці Академії ДПТС з Міністерством юстиції. Також вона поцікавилася, що потрібно зробити для більш комфортного перебування курсантів у закладі вищої освіти. Держсекретар зазначила, що не випадково обрала курсантів 1-го року навчання, оскільки вони ще не звикли до процесу несення служби й можуть реальніше оцінити ситуацію.

Крім цього, присутні обговорили питання харчування, проживання, медичного обслуговування та навчального процесу в Академії.

Бажаємо курсантам натхнення і наполегливості у новому навчальному році!

Світлана ЮЩЕНКО

■ АКТУАЛЬНО

Праця в колоніях: чи зобов'язані засуджені працювати?

Для засуджених осіб існує два типи праці: Перший – це той, на який особа має право, а не обов'язок і за який отримуватиме зарплату. Працювати людина може лише в місцях і на роботах, які визначає адміністрація колонії. Як правило, це праця на підприємствах або в майстернях колонії, на роботах з господарського обслуговування колонії. Під час визначення місця роботи засудженого повинні врахуватися його стать, вік, працездатність, стан здоров'я і спеціальність. Особа має право вибирати, ким працювати на підприємстві або в майстернях колонії, її не мають права примушувати працювати на тих роботах, на яких вона не хоче.

Однак є випадки, коли вказаний тип праці є обов'язком. Ті засуджені, які мають заборгованість за виконавчими документами, зобов'язані працювати в місцях і на роботах, які визначаються адміністрацією колонії, до погашення такої заборгованості.

Другий тип праці – це той, який засуджені зобов'язані робити за вимогою адміністрації колонії безоплатно. Але такі роботи можуть стосуватися лише благоустрою колонії і прилеглих до неї територій, поліпшення житлово-побутових умов засуджених або допоміжних робіт із забезпечення колоній продовольством. До цих робіт можуть залучати в неробочий час не більш як на дві години на день і, як правило, по черзі з іншими засудженими.

Норма права: стаття 118 КВК України; п. 3.2 Інструкції про умови праці та заробітну плату засуджених до обмеження волі або позбавлення волі (наказ Мінюсту від 07.03.2013 № 396/5).

Яка тривалість робочого часу засуджених?

Засуджені не можуть працювати більше 40 годин на тиждень (для засуджених віком від 15 до 16 років – 24 години на тиждень; для засуджених віком від 16 до 18 років – 36 годин на тиждень) ані за п'яти- або шестиденного робочого тижня, ані за умов позмінної праці. При цьому законом передбачено, що тривалість робочого дня встановлюється з 7-ї до 17-ї години або з 6-ї до 16-ї години. Конкретно в тій або іншій установі час початку і закінчення роботи (зміни) визначає адміністрація колонії.

Для роботи в нічний час (з 10-ї години вечора до 6-ї години ранку) встановлена тривалість роботи (зміни) скорочується на одну годину (це правило не поширюється на засуджених, зайнятих на роботах зі шкідливими умовами праці, оскільки для цієї категорії встановлюється робочий час не більш як 36 годин на тиждень). Тривалість нічної роботи інколи може зрівнюватися з денною на виробництві з безперервним технологічним процесом, а також на змінних роботах за шестиденного робочого тижня з одним вихідним днем.

Норма права: пункти 4.1.2, 4.1.5 Інструкції про умови праці та заробітну плату засуджених до обмеження волі або позбавлення волі.

Як оплачується робота на підприємстві установи виконання покарань?

Як правило, заробітна плата не може бути меншою за законодавчо встановлений мінімальний розмір заробітної плати (у 2021 році в такому місячному розмірі: з 1 січня – 6000 гривень, з 1 грудня 2021 року – 6500 грн; у погодинному розмірі: з 1 січня – 36 грн, з 1 грудня – 39 грн). Але це відбувається за умови виконання засудженим норми виробітку (денної, тижневої, місячної) або дотримання встановленої тривалості робочого часу.

Норма права: стаття 8 Закону України «Про державний бюджет на 2021 рік»; стаття 120 КВК України;

п. 5.1 Інструкції про умови праці та заробітну плату засуджених до обмеження волі або позбавлення волі.

Які відрахування проводяться із зарплати засудженого?

Із заробітної плати (а також пенсії) засудженого відраховуються: податок з доходів фізичних осіб; аліменти; витрати на утримання (крім вартості харчування, взуття, одягу, білизни, спецхарчування та спецодягу); вартість комунально-побутових, побутових та інших наданих послуг; виплати за виконавчими листами на користь громадян; виплати за виконавчими листами на користь юридичних осіб, а також відшкодування матеріальних збитків, заподіяних державі під час відбування покарання, якщо такі збитки були заподіяні засудженою особою.

Норма права: ст. 121 КВК України; п. 6.3 Інструкції про умови праці та заробітну плату засуджених до обмеження волі або позбавлення волі, п. 6 Порядку відшкодування вартості витрат на утримання засуджених в установах виконання покарань (постанова Кабміну від 14.02.2017р. №80).

Яку суму коштів адміністрація установи зобов'язана зарахувати на рахунок засудженого незалежно від обставин?

За встановленими правилами, заробітна плата засудженим в руки не видається, а зароблені кошти мають зараховуватися на їх особовий рахунок (після проведення усіх відрахувань).

У виправних колоніях на особовий рахунок засуджених, які залучаються до суспільно корисної оплачуваної праці, зараховується незалежно від усіх відрахувань не менш як 50% нарахованого їм місячного заробітку.

Засудженим, які мають заборгованість за виконавчими документами, незалежно від усіх відрахувань належить виплачувати не менш як 25% загальної суми заробітку.

Норма права: Стаття 120 КВК України.

Чи повинні засуджені працювати у свята?

Засуджені не повинні працювати у вихідні, святкові та неробочі дні, а саме: 1 січня – Новий рік, 7 січня і 25 грудня – Різдво Христове, 8 березня – Міжнародний жіночий день, 1 травня – День праці, 9 травня – День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, 28 червня – День Конституції України, 24 серпня – День незалежності України, 14 жовтня – День захисника України, один день (неділя) – Пасха (Великдень), один день (неділя) – Трійця.

Залучити засуджених до роботи в ці дні можливо лише за письмовим наказом начальника колонії. Робота у вихідний день компенсується наданням іншого дня відпочинку або у грошовій формі у подвійному розмірі.

Напередодні святкових і неробочих днів тривалість роботи скорочується на одну годину (крім засуджених неповнолітніх та засуджених, зайнятих на роботах зі шкідливими умовами праці, яким згідно із законодавством встановлена скорочена тривалість робочого часу). Напередодні вихідних днів тривалість роботи за шестиденного робочого тижня не може перевищувати 5 годин.

Норма права: стаття 119 КВК України; стаття 73 КЗпП України; пункт 4.2 Інструкції про умови праці та заробітну плату засуджених до обмеження волі або позбавлення волі.

Чи може працювати в колонії інвалід I або II групи?

Засудженим, які досягли пенсійного віку, встановленого статтею 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», особам з інвалідністю

першої та другої груп, хворим на активну форму туберкульозу, жінкам з вагітністю понад чотири місяці, жінкам, які мають дітей у будинках дитини при виправних колоніях, дозволяється працювати за їхнім бажанням з урахуванням висновку лікарської комісії колонії.

Лікарською комісією встановлюється характер діяльності та тривалість вашого робочого часу залежно від вашої працездатності з урахуванням стану здоров'я, профілю виробництва на підприємстві, в установі.

Норма права: стаття 118 КВК України; пункт 3.1 Інструкції про умови праці та заробітну плату засуджених до обмеження волі або позбавлення волі.

Ким не можете працювати засуджений в колонії?

Засуджений не має права працювати:

- на всіх роботах і посадах у міжрегіональних управліннях, адміністративних будівлях, у яких розміщується персонал з охорони установ виконання покарань, у розплідниках службових собак;
- у приміщеннях, де розміщені зброя, спеціальні засоби, система сигналізації для попередження втеч, система контролю доступом, службова документація;
- на роботах, пов'язаних з устаткуванням для розмноження документів, радіотелеграфною та телефонною технікою (за винятком лінійних monterів у присутності представників адміністрації установи виконання покарань);
- на посадах продавців, бухгалтерів-операціоністів, касирів, завідувачів продовольчих та речових складів, комірників;
- на роботах, пов'язаних з обліком, зберіганням та видачею медикаментів, а також вибухових та отруйних речовин;

- як фотографи (крім засуджених до обмеження волі), зубопротезисти, водії легкових та оперативних автомобілів і мотоциклісти;

- на посадах з підпорядкуванням їм вільнонайманих працівників на роботах, пов'язаних з обслуговуванням та ремонтом технічних засобів охорони і нагляду;
- на роботах, пов'язаних з наданням меддопомоги.

Норма права: стаття 118 КВК України; пункт 2 розділу XVII ПВР УВП.

Як засудженому оформити пенсію в колонії?

За місяць до того, як засуджений досягне пенсійного віку, адміністрація колонії повинна його письмово повідомити про право на оформлення пенсії і роз'яснити, як це зробити. Потім особа пише клопотання про призначення пенсії та віддає представнику адміністрації колонії. Пенсія буде оформлюватися працівниками Пенсійного фонду за місцем розташування установи (вони повинні прийхати до засудженого та особисто прийняти всі необхідні для пенсії документи, що підготує адміністрація колонії). Протягом 10 днів після отримання усіх необхідних документів засудженій особі повинні призначити пенсію. Якщо ж якихось документів не вистачить, то за запитом Пенсійного фонду, що оформляє пенсію, адміністрація установи повинна протягом трьох місяців дооформити зазначені документи.

Норма права: стаття 122 КВК України; Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

За матеріалами

"Правового порадирика для засуджених до позбавлення волі", розробленого в рамках Спільного проекту «Європейський Союз та Рада Європи працюють разом для підтримки в'язничної реформи в Україні» (SPERU) у співпраці із Департаментом з питань виконання кримінальних покарань

■ ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС

«Тридцять
причин пишатися
Україною»ЯК І ОБІЦЯЛИ МИ ПРОДОВЖУЄМО ДРУКУВАТИ
ТВОРЧІ ДОРОБКИ ЗАСУДЖЕНИХ, ЯКІ БРАЛИ
УЧАСТЬ У КОНКУРСІ ДО 30-Ї РІЧНИЦІ
НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ.

Моя Україна

*Україна для нас, це і Крим, і Донбас,
Сині гори і море блакитне.
Де пшеничні лани, золоті восени,
Де сади навесні білим квітнуть.**Рідна земле моя, тяжка доля твоя,
Ворогів ти знала чимало.
Незалежність свою відстояла в бою,
За свободу сини помирали.**Мовою рідних слів, жайворонком з ланів
Соловейком в садах защебече
Про щасливе життя, про біди забуття.
Щоб жили ми у злагоді й мирі.**Ти багата земля, Україно моя,
Є у надрах твоїх чорне золото,
Є зелені ліси неземної краси,
Де смереки з дубами шепочуть.**Полонини гірські, де отари рясні,
І струмки, що спішать в синє море,
Галасливі міста, де вирує життя,
І шевченківські в селах хатинки.**Україно моя, ти іще немовля,
Тридцять років – не вік для країни.
Ти мужній, виростає, більше горя не знає,
А ми в цьому тобі допоможемо.*

Наталія КРИСІНА

Будем Україну захищати

*Вже давно закінчилось століття,
Але страшно й в думках пригадати,
Коли син чужий гострив на Україну
Меч війни, щоб знову убивати.**Яка мати тебе, сину, народила?
Якщо можна тебе сином ще назвати!
Як ти можеш на беззахисну людину
Меч війни безжалюбно підіймати?**Ти не син! Ти виродок природи!
Божевільний, дикий звір, мара є...
Станеш ти перед судом народу
І народ тебе жорстоко покарає.**Покарає і тих, хто разом з тобою
Хоче Україну розтопчати.
Все обернеться для них бідою.
Будем Україну захищати!**Ми пишаємось Україною безмежно
За її поля, ліси, гаї,
Солов'їну мову та барвінок
За безмежність української душі.**Не дамо нікому ні морів, ні суші,
Хто насильно чи обманом хоче взяти.
Хай хоч луснуть їхні чорні душі.
Будем Україну захищати!**Всі грабують зараз Україну.
Ми не можемо про це мовчати.
Її хочуть перетворити на руїни.
Будем Україну захищати!**То зберись, народе, воєводино.
Бо віл Бога нам нема чого чекати.
Об'єднаймося від заходу до сходу.
Будем Україну захищати!*

Тетяна ОГОРОДНИК

■ ДУМКИ ВГОЛОС

«...Моє майбутнє
буде без криміналу»ОДИМ ІЗ ГОЛОВНИХ ЗАВДАНЬ ПРАЦІВНИКІВ ДЕРЖАВНОЇ
КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ – НЕ ПРОСТО
БАЧИТИ У КОЖНОМУ, ХТО ОПИНИВСЯ ЗА ҐРАТАМИ, ЗАСУДЖЕНУ
ЛЮДИНУ, А ПЕРЕДУСІМ ТАКУ, ЯКА МАЄ СТАТИ НА ШЛЯХ
ВИПРАВЛЕННЯ І ДОПОМОГТИ ЇЙ У ЦЬОМУ. ОСЬ ЩО З ЦЬОГО
ПРИВОДУ КАЖУТЬ НАШІ ЧИТАЧІ.

“Сталося так, що я за свій негідний вчинок опинився у Білоцерківській виправній колонії №35, що на Київщині, – пише засуджений П. – Було дуже страшно пережити це. Найперше я покався перед Богом, зрозумівши, що такий спосіб життя, який я проводив, веде в нікуди. Та ще допомогли мені переглянути своє минуле і вже хоч подумки розпочати інше життя працівники колонії, за що я їм щиро вдячний. Я вірю, що мої рідні невдовзі побачать мене іншим”.

“Мені дуже допомагає у цей нелегкий час, коли я в неволі, Слово Боже і настанови працівників колонії, де я перебуваю, – зазначає засуджений О. із Коростенської ВК №71 Житомирської області. – Навіть за цей короткий термін я зрозумів, яке має бути справжнє життя: буду прагнути до нього”.

“Нелегко проводити будні у місцях позбавлення волі, так чи інакше бути відірваною від соціуму, – пише засуджена Т. із Качанівської виправної колонії №54 Харківської області. – Проте керівництво уста-

нови усе робить, щоб полегшити наше перебування тут, за що й хочу подякувати. Працівники колонії створюють атмосферу людяності і справедливості. Життя не можна прожити тільки набіло. Але тепер буду намагатися”.

А цей електронний лист надійшов від нашого читача М. із Полтавської виправної колонії №64, який пише: “Вірю, що моє майбутнє буде без криміналу і я повернуся після відбування терміну покарання з іншими поглядами на життя. Вдячний адміністрації, психологам колонії, які допомогли мені переосмислити свої помилки”.

“Добре, що маю змогу висловити свої думки, звертаючись до редакції газети “Закон і обов'язок”. Своїми статтями, дописами ви виховуєте нас, усіх, хто вчинив той чи інший злочин, – ділиться з нами читач Р. із Конотопського виправного центру №130 Сумської області. – Перебуваючи тут, я навірнувся до Бога, почав мислити інакше. Саме тут я зрозумів, що сили і терпіння дає мені Всевишній. Буду жити за Божими настановами”.

“Думаю, що я зможу вийти з полону залежності від наркотиків, – пише ув'язнений В. із Хмельницького слідчого ізолятора. – Мені казали, що наркотики, алкоголь руйнують мою психіку і я, не тямлячи себе, можу наробити біди. Так і сталося. Боже, якби я хотів, щоб усе повернуло назад! Але пізно. Тепер каюсь, дуже каюсь, а найперше перед Господом, щоб простив мені і, повіривши в мене, допоміг мені стати іншим. Я дуже цього хочу”.

Своїми думками ділиться з нами засуджена З. із Кам'янської виправної колонії №34: “Не хочу розповідати подробиці, скажу одне – опинилася в поганій компанії, де пили, курили “травичку”. Перестала працювати, вдалась до крадіжок, бо потрібні були гроші. І ось результат – “загриміла” за ґрати. Звертаюся до всіх, хто на свободі, а може бути в моїй ситуації: “Подумайте добре, перш ніж щось погане робити. Беріть приклад з успішних людей!”

Працівники кримінально-виконавчої служби добре знають усі звички своїх підопічних, намагаються їм допомогти стати на шлях істинний. Пенітенціарії розуміють: “Мета покарання – не лише обмеження волі засудженого, а й ефективна робота з попередження нових злочинів і ганебних вчинків”.

Зоряна НАГІРНЯК

■ СЛОВО БОЖЕ

Чому Ісус публічно відрікся від своєї
матері та братів?

Матвії 12:46 – 50 – Коли ж Він ще говорив до народу, матір і брати Його стояли не біля дому, бажали говорити Ним. І хтось сказав Йому: ось матір Твоя і брати Твої стоять та бажують говорити з тобою. Він же у відповідь сказав: хто матір Моя? І хто брати Мої? І вказав рукою Своєю на учнів Своїх, сказав: ось матір Моя і брати Мої; отож хто буде виконувати волю Батька Мого Небесного, той Мені брат, і сестра, і мати. Ісус не відрікся від матері і братів, та й не міг. Він їх любив. Але Він своїм прикладом показав, що на першому місці у людей повинні бути взаємовідносини з Небесним Батьком, а не з рідними і близькими. Ось чому Він сказав: ...хто матір Моя? І хто брати Мої? І вказав рукою Своєю на учнів Своїх, сказавши: ось матір Моя і брати Мої; той хто буде виконувати волю Батька Мого Небесного, той Мені брат, і сестра, і матір (Матвія 12:48 – 50).

Ісус навчав: якщо хтось приходив до Мене і не зненавидить батька і матір, і дружину і дітей, і братів і сестер, а при тому і саме життя своє, той не може бути Моїм учнем (Луки 14:26 – 27). Ідеться не про пряму ненависть до рідних і близьких. Ісус лише намагається донести до Своїх учнів просту істину: любов до родичів в порівнянні з любов'ю до Бога – це як небо і земля, як любов і ненависть! Ось чому Він називає любов до батька, матері, дружини, дітей, братів і сестер, а також і до самого життя ненавистю.

Господь ніколи не вимагає від Своїх учнів більшого, а ніж готовий витерпіти Сам. Саме тому Він не тільки вчив людей, але й показував на власному прикладі, що означає любити Небесного Батька більше всіх і всього на світі.

Якщо вже говорити про любов Ісуса до рідних, то Ісус справді любив свою матір і навіть перед смертю думав про неї. Помираючи на хресті, Ісус доручив турботу про свою матір своєму улюбленому учню – Іоанну: Іоанна 19:25 – 27 – Біля хреста Ісуса стояли матір Його і сестра матері Його, Марія Клеопова, і Марія Магдалина. Ісус, побачив матір і учня Свого якого любив, говорить матері Своїй: Дружино! Це, син твій. Потім каже учню: це, матір твоя! І з цього часу учень цей взяв її до себе.

■ ЩОЙНО З ДРУКУ

«Прийде наш апостол правди й науки»

СЛОВА, ВИНЕСЕНІ В ЗАГОЛОВОК, З ВІРОЮ В СЕРЦІ ПРО ЩАСЛИВУ УКРАЇНУ, ОПТИМІСТИЧНО КАЗАВ СВОЄМУ ЧИТАЧЕВІ СЛАВНОЇ ПАМ'ЯТІ СТЕПАН ВОВКАНИЧ, ЛЬВІВСЬКИЙ УЧЕНИЙ ЗІ СВІТОВИМ ІМ'ЯМ. ДОКТОР ЕКОНОМІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР, ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ, ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ ІНФОРМАТИКИ, ЧЛЕН ПАПСЬКОЇ АКАДЕМІЇ СОЦІАЛЬНИХ НАУК (ВАТИКАН)... БУДУЧИ ВОДНОЧАС СОЦІОЛОГОМ, ПОЛІТОЛОГОМ І ЕКОНОМІСТОМ, ВІН ПРИСВЯТИВ СВОЇ ПРАЦІ І НАБОЛІЛИМ ПИТАННЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕЇ ТА СТАНОВЛЕННЮ СВДОМОЇ І ДЕРЖАВОТВОРЧОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ.

Уважно перечитую творчі статті Степана Вовканича. Який глибинний підтекст – у його текстах! Щоб зрозуміти моє твердження, треба хоча б погортати ці надважливі матеріали ученого. А це понад 500 наукових і науково-публіцистичних праць, які пан Степан систематично публікував на шпальтах періодичних та наукових видань. Залишити їх без уваги українців – це свого роду зло, адже таку багатющу творчу спадщину має не кожен науковець.

Відродивши в душі сократівський вислів “Є лиш одне благо – знання. І лиш одне зло – невігластво” дружина Степана Вовканича – пані Зоряна, його вірний друг і однодумець, за фактом теж науковець, компетентно, з величезною любов'ю підготувала і уклала дві збірки томів його праць під назвою “Публіцистика”, видані у львівському видавництві “Сполом”. Вона зробила, здавалось би, неймовірне – максимум того, що можна було зібрати, систематизувати у розділи (по роках), оформити книжку цінними архівними фотоілюстраціями і документами, зокрема, як Папа

Римський Іван Павло II вручає Степанові Вовканичу диплом і нагрудний знак дійсного члена Папської Академії соціальних наук (Ватикан, 1994 р.); виступ ученого як депутата на сесії Львівської обласної ради (1992 р.); фото з дружиною Зоряною, синами Любомиром та Андрієм і пастором зі Швеції Ріхардом Седергренном (травень, 1995 р.); родинні світлини та багато інших. А народився Степан Вовканич в с.Мшанець Старосамбірського району на Львівщині, де гордяться своїм земляком. Перед очима проминає багатогранне і яскраве життя відомого науковця та справжнього патріота рідної землі. Роки як мить... А п'ятдесят літ – у полоні науки...

На знак глибокої шани і подяки професорові Степану Вовканичу за велику науку до випуску цього видання з ентузіазмом долучився доктор економічних наук, Перший заступник Голови Правління АКБ “Індустріалбанк”, Перший віце-президент Асоціації Українських Банків, суддя Третейського суду при АУБ Віталій Романчукевич, за що йому щира подяка від дружини ученого.

Перший і другий томи праць Степана Вовканича називаються “Українська національна ідея та основи державотворення”, проте до першого тому увійшли статті та інтерв'ю, опубліковані в різноманітних виданнях у 1990-2009 роках. А у другому – зібрані статті подвижника української національної ідеї як основи державотворення у сучасних умовах, написані і надруковані у 2010-2019 роках.

Досягти таких результатів в науці й громадсько-просвітницькій роботі допомагали ученому цілеспрямованість і наполегливість. А також те, що свій життєвий шлях він вибудовував за чітко окресленими орієнтирами. Прочитайте його виступ “Навчитися працювати... Щоб бути собою” і багато почерпнете для себе. Можна увесь час

відзначати індивідуальність та велику працездатність науковця... Однак варто врахувати і ту велику моральну підтримку близької людини – пані Зоряни, яка завжди розуміла чоловіка та допомагала у його повсякденній напруженій діяльності.

Без перебільшення, кожна стаття пана Степана – особлива, цікава з погляду і минулого, і сучасного, заставляє переосмислити свої думки. Ось що писав він читачеві: “Щасливий той народ, який у всі часи багатий особистостями, що їх можна назвати інтелігентами, справжньою духовно-інтелектуальною елітою нації та вміє їх шанувати”.

Або як вам такі думки ученого: “Моральний обов'язок владних структур України, всієї української інтелігенції полягає в наданні всебічної допомоги східній “діаспорі” в налагодженні її етнокультурного розвитку”; “Мова – не предмет торгу, а основа нашого національного, значить державницького життя, без якого “ми не ми” і “я не я”; “Треба, на решті, опиратися на національні інтереси, національну безпеку, національний модус у формуванні засад головних напрямів внутрішньої та зовнішньої політики України як держави українського народу”; “Інформаційне суспільство відкриє колосальні можливості для подальшого розвитку усіх, хто належно оцінить не лише силу знань, інтелекту та інформації, а й силу волі нації”; “Нам нікуди виїжджати: втрата українськості, питомої мови, обітваної землі – смерть для нації”; “Ми ніколи не палали агресією ні до ближніх, ні до далеких сусідів,

але нині готові в ім'я захисту Вітчизни, її свободи покласти душу й тіло”?! І таких висловлювань – чимало, які пронизують душу...

Передне слово Степана Гелія (до I тому) і доктора Франка Сисина (Торонто, Канада) (до II тому) знайомлять нас з колом наукових зацікавлень професора, його уявленням про найскладніші суспільно-політичні процеси на шляху до Незалежності України. Українська національна ідея, якій пан Степан присвятив свій письменницький талант, вплетена у його тексти і розвивається в них.

Серед численних статей Степана Вовканича натрапила на одну з дуже актуальних сьогодні, а саме: “Чи діждеться Україна свого Великого Державного Герба?” Писав він її 2007 року, а тільки нещодавно, 24 серпня 2021 року, у День Незалежності на засіданні Верховної Ради України народні депутати підтримали законопроект про Великий Герб у першому читанні. Тож, напевне, втілиться в життя одна з його ідей – ідея національної єдності через відновлення наших традицій і символів.

А коли один з журналістів свого часу запитав пана Степана, коли в суспільстві настане визначеність, той відповів: “Коли будемо мати власного “Апостола правди й науки”, про якого мріяв Тарас Шевченко”. Про це мріяв і українець, патріот, учений, громадський діяч Степан Вовканич.

Зоряна НАГІРНЯК, член Національної спілки журналістів України, лауреат Міжнародного журналістського конкурсу “Ми Українці” (2013 р.).

■ ДО 155-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО

Єдна в нас усіх роз'єднаних...

Енциклопедичні знання, здатність глибоко аналізувати суспільні процеси давали змогу Грушевському виявляти себе у багатьох галузях: археографії, літературознавстві і навіть фольклористиці. Та передусім Михайло Грушевський – історик світового рівня (автор майже двох тисяч тільки надрукованих праць). Його перу належить найфундаментальніше дослідження з минулого нашого народу “Історія України-Руси” в 10-ти томах, яке охоплює період від найдавніших часів до XVII ст.

Відомо, що Михайло Грушевський був першим Президентом України – Української Народної Республіки, поставивши українство “на весь зріст”, – вимагав, щоб українці не тільки розвивали дедалі більше свою культуру, але й виступали як самостійна нація на європейському просторі. І у своїх історичних працях, і у численних статтях він розбуджував національну свідомість.

Особливе місце в житті і діяльності Михайла Грушевського посідає Львів. Науковцеві було 28 років, коли, за рекомендацією Володимира Антоновича, він очолює кафедру всесвітньої історії “зі спеціальним оглядом на історію Схід-

В УКРАЇНСЬКІЙ ІСТОРИЧНІЙ НАУЦІ Є НЕБАГАТО ДІЯЧІВ, ЯКІ Б МОГЛИ ЗРІВНЯТИСЯ З АКАДЕМІКОМ МИХАЙЛОМ ГРУШЕВСЬКИМ ШИРОТОЮ СВИТОГЛЯДУ, СИЛОЮ РОЗУМУ, РІЗНОБІЧНІСТЮ ТАЛАНТУ, НЕВГАСИМОЮ ЖАГОЮ ТВОРЧОСТІ.

ної Європи”. Відтоді, протягом 19 років (до 1913 року), діяльність Грушевського пов'язана з Львівським університетом, науковим і суспільно-політичним життям Галичини.

Головною справою вченого стала підготовка курсу лекцій з історії України, які з часом стануть основою багатотомної фундаментальної праці “Історія України-Руси”. Другим важливим напрямом його діяльності в цей період була робота в Науковому товаристві імені Т.Г.Шевченка, яке М.Грушевський очолює у 1897 році, одночасно залишаючись головою історичної секції та археографічної комісії. Це був для нього

період інтенсивної наукової і організаційної роботи.

Багато унікальних експонатів зібрано про вченого у Державному меморіальному музеї Михайла Грушевського, що у Львові. Колись це був триповерховий його будинок із підвальними приміщеннями – поряд з будинком видатного українського письменника Івана Франка, неподалік знаменитого Стрийського парку. У ньому представлено: значна частина бібліотеки історика та державного діяча, яка поповнюється сучасними виданнями, його особисті речі. Зберігся, наприклад, невеличкий за розміром, але високий стіл, схожий на кафедру, за яким

любив працювати Грушевський. Писав він, як правило, стоячи за цим столом.

Звичайно ж, багато чого втрачено, бо у сумновідомі часи свідомо знищувалося все, що було пов'язане з Грушевським, – це ж йому причепили радянські ідеологи тавро “українського буржуазного націоналіста”. Однак зусиллями працівників музею, патріотів, ентузіастів, прихильників великого історика музей має у своєму розпорядженні достатню кількість цікавих експонатів.

Грушевський був у добрих стосунках з Іваном Франком. Вони спілкувалися, обмінювалися думками. Історик високо цинив подвижницький труд Івана Франка, читав його прозу, поезію, публіцистичні, наукові та політичні статті.

Михайло Грушевський не тільки писав історичні праці, але й сам, як дізналися з його життя, робив історію – він був творцем українського життя. Єднав нас усіх роз'єднаних, розлучених в одну сім'ю. І мав рацію, коли наголошував: “Добре робити історію важче, ніж гарно писати її”.

“Струси з себе рабський дух і научись більш шанувати себе, українська спільносьте, коли хочеш жити по-людськи і бути по-людськи шанована”, – наголошував Михайло Грушевський. І через століття його слова є актуальними...

Зоряна НАГІРНЯК

■ ФОТОФАКТ

У Кременчуцькій виховній колонії продовжується проєкт по впровадженню серед підлітків додаткових короткострокових професійних курсів за напрямом підготовки «Кухар-кондитер».

Сьогодні хлопці смажили домашні котлети, ліпили вареники з картоплею та готували ікру з баклажанів.

Проєкт реалізовується в рамках спільної Угоди державної установи та Всеукраїнської молодіжної громадської організації «Європейська інтеграція». Підлітки мають можливість оволодіти додатковими професійними вміннями і навичками для подальшої реінтеграції в суспільстві та працевлаштування після звільнення.

Наш кор.

■ СПОРТ

Боролися за кубок

На міні-футбольних полях спортивного комплексу «Спартак» відбувся турнір з міні-футболу «Кубок профспілок», у якому взяли участь команди членських організацій об'єднання профспілок Харківської області.

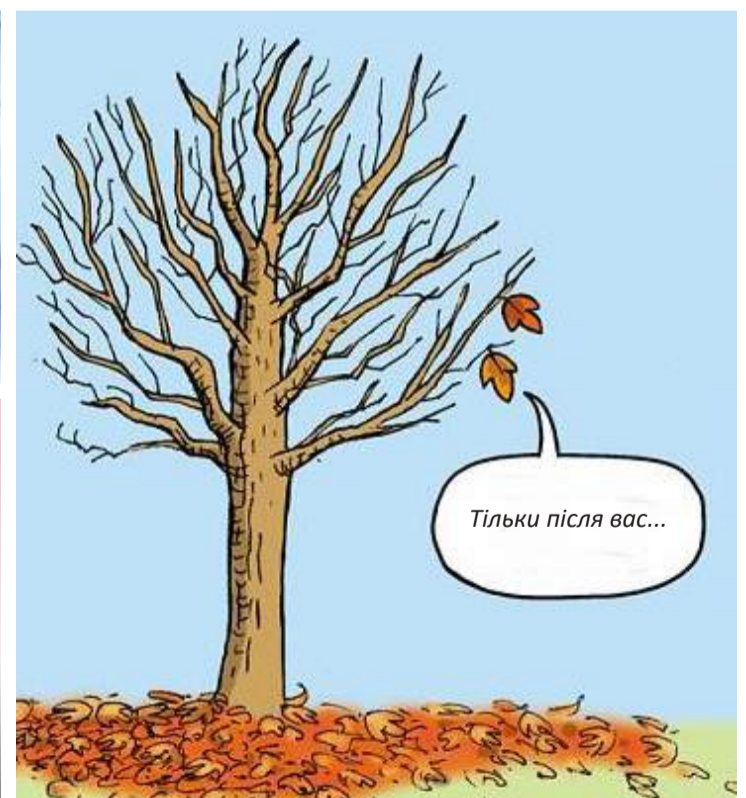
Профспілкову організацію Північно-Східного міжрегіонального управління з питань виконання кримі-

нальних покарань Міністерства юстиції в турнірі представила збірна команда міжрегіонального управління з міні-футболу «Грифони».

Турнір видався дуже цікавим і водночас напруженим. Так, за результатами змагань збірна команда міжрегіонального управління посіла друге місце та була нагороджена срібними медалями.

■ ВЕСЕЛИМ ОЛІВЦЕМ

■ СКАЖУТЬ ЖЕ ЛЮДИ!

— Лікарю, коли почнеться друга хвиля коронавірусу?

— Не знаю, я не політик.

* * *

Лікар в поліклініці перевіряє слух у трирічного хлопчика.

Пошепки:

—Цукерка.

Хлопчик, теж пошепки:

— Мені не можна — алергія.

* * *

— Лікарю, у мене щось з організмом. Куди не ткну — усюди гострий біль!

Лікар після огляду:

— Так у вас, голубчику, просто палець зламаний...

* * *

— Бейла, ну, що тобі було не промовчати? Слово ж — не горобець...

— Ефім! Якщо я не дам цьому горобцю вилетіти, він буде літати у мене в голові, гадити й клювати мій мозок!

* * *

Як говорить Ізоolda Марківна:

— Чоловік без грошей — це подруга...

* * *

Бігають дві собаки на газоні. Молода запитує:

— Слухай, а чому це все життя собаки в намордниках ходили, а люди тільки зараз почали їх носити?

Стара:

— Та нічого дивного! Наші теж спочатку в космос злітали, а потім і люди полетіли.

* * *

Як каже тітка Фаїна:

— Добре все вміти. Але не дай Боже все самій робити.

* * *

— Соломон Якович, а Ви впевнені, що всі Ваші вілли, квартири, машини придбано на чесно зароблені гроші?

— Чому ні, коли так?

— А мені здається, що все куплено на народні гроші!

— Так Ви шо, смієтеся? Звідки у народу такі гроші?!

* * *

— Лікарю, а скоро ви мене виписете?

— Так я на дачі тільки фундамент залив... Ой, вибачте, хотів сказати — лікування справа не швидка.

* * *

— Дідусю, а ти з бабусею як познайомився?

— Через інтернет внучок, через інтернет...

— Як, його ж тоді ще не було?

— Стоп... А ти конкретно, про яку бабусю питаєш?

Закон і обов'язок

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №23071-12911ПР
від 27.12.2017 року

Засновник: державна установа
«Генеральна дирекція
Державної кримінально-виконавчої служби України»

Редактор: Людмила КРАВЧЕНКО

Адреса редакції:
04050, м.Київ-50, вул. Юрія Іллєнка, 81

Телефон: 481-05-33
e-mail: zio@kvs.gov.ua